



**EDAK un EDAU kopīgais atzinums 01/2025**  
**par priekšlikumu regulai**  
**par vienkāršošanas pasākumiem**  
**MVU un MVKU, jo īpaši**  
**reģistrēšanas pienākumu**  
**saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punktu**

**Pieņemts 2025. gada 8. jūlijā**

This language version has not yet been proofread

## SATURA RĀDĪTĀJS

|        |                                                                                                                                        |    |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1      | VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA .....                                                                                                            | 4  |
| 2      | VISPĀRĪGAS PIEZĪMES .....                                                                                                              | 5  |
| 3      | ATKĀPE ATTIECĪBĀ UZ PIENĀKUMU REĢISTRĒT APSTRĀDES DARBĪBAS SASKAŅĀ AR VDAR 30. PANTA 5. PUNKTU (PRIEKŠLIKUMA 1. PANTA 2. PUNKTS) ..... | 6  |
| 3.1.   | Par apstrādes darbībām, kas “varētu radīt augstu risku” .....                                                                          | 6  |
| 3.2.   | Par pienākumu reģistrēt apstrādes darbības saskaņā ar VDAR 30. pantu .....                                                             | 8  |
| 3.3.   | Par pārskatīto sliekšni un atsauci uz MVU, MVKU un organizācijām Priekšlikuma tekstā .....                                             | 10 |
| 3.3.1. | “Nodarbina mazāk nekā 750 darbiniekus” .....                                                                                           | 10 |
| 3.3.2. | “Uzņēmumi” .....                                                                                                                       | 11 |
| 3.3.3. | “Organizācijas” .....                                                                                                                  | 11 |
| 4      | VDAR 40. PANTA 1. PUNKTA UN 42. PANTA 1. PUNKTA ATTIECINĀŠANA UZ MVKU (PRIEKŠLIKUMA 1. PANTA 3. UN 4. PUNKTS).....                     | 12 |

## Kopsavilkums

2025. gada 21. maijā Eiropas Komisija nāca klajā ar priekšlikumu regulai, ar ko attiecībā uz dažu maziem un vidējiem uzņēmumiem ("MVU") pieejamu ietekmes mazināšanas pasākumu plašāku piemērošanu, attiecinot tos arī uz maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem ("MVKU"), un attiecībā uz turpmākiem vienkāršošanas pasākumiem groza dažas regulas, tostarp VDAR ("Priekšlikums"). Komisija oficiāli apspriedās ar EDAK un EDAU saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 2. punktu.

Ar Priekšlikumu tiktu grozīta VDAR 30. panta 5. punktā paredzētā atkāpe, paredzot, ka reģistrēšanas pienākumu nepiemēro uzņēmumam vai organizācijai, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas, izņemot gadījumus, kad to veiktā apstrāde varētu radīt augstu risku datu subjektu tiesībām un brīvībām VDAR 35. panta nozīmē. Turklāt ar Priekšlikumu tiktu ieviesta MVU un MVKU definīcija VDAR 4. pantā un paplašināta VDAR 40. panta 1. punkta un 42. panta 1. punkta piemērošanas joma, attiecinot to arī uz MVKU.

EDAK un EDAU atbalsta Priekšlikuma vispārējo mērķi samazināt administratīvo slogu MVU un MVKU, kamēr vien šī mērķa īstenošana nemazina personu pamattiesību aizsardzību, jo īpaši pamattiesības uz personas datu aizsardzību. Šajā sakarā EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, ka ierosinātās VDAR izmaiņas, lai vienkāršotu un precizētu pienākumu reģistrēt apstrādes darbības, ir mērķtiecīgas un pēc būtības ierobežotas un neietekmē pamatprincipus un citus pienākumus saskaņā ar VDAR.

Tajā pašā laikā EDAK un EDAU uzsver pamattiesību nozīmi attiecībā uz personas datu aizsardzību un vajadzību nodrošināt, ka, ņemot vērā Hartas 52. pantu, vienkāršošana ir samērīga, līdzsvarota un balstīta uz nepieciešamību. Šajā sakarā EDAK un EDAU norāda, ka Priekšlikumā nav iekļauts novērtējums par ierosināto VDAR izmaiņu ietekmi uz pamattiesībām, kas bija jāveic.

EDAK un EDAU atzinīgi vērtē precizēšanas un vienkāršošanas centienus attiecībā uz nosacījumiem, kad būtu piemērojama atkāpe saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punktu, paredzot, ka šī atkāpe nebūtu piemērojama apstrādei, kas "varētu radīt augstu risku". Lai izvairītos no jebkādiem pārpratumiem, EDAK un EDAU ierosina likumdevējiem apsvērumos precizēt, ka apstrādes darbību reģistrēšana būtu obligāta tikai attiecībā uz tām apstrādes darbībām, kas "varētu radīt augstu risku".

EDAK un EDAU uzsver, ka personas datu apstrāde, uz ko attiecas VDAR 9. un 10. pants, ir svarīga, lai novērtētu, vai apstrāde varētu radīt augstu risku. Šajā sakarā EDAK un EDAU ierosina likumdevējiem pārformulēt 10. apsvērumu salīdzinājumā ar Priekšlikumu, lai precizētu, ka apstrādei VDAR 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajos nolūkos nebūtu nepieciešams reģistrēt apstrādes darbības, ja vien novērtējums neliecina, ka apstrāde varētu radīt augstu risku.

Attiecībā uz VDAR 30. pantā noteikto apstrādes darbību reģistrēšanas pienākumu EDAK un EDAU uzsver, ka papildus tam, ka tas atvieglo ex-post atbilstības uzskatāmu pierādīšanu, apstrādes darbību reģistrēšana ir ļoti noderīgs līdzeklis, lai atbalstītu atbilstību vairākām VDAR prasībām. Tāpēc EDAK un EDAU mudina uzņēmumus un organizācijas, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas un kas neiesaistās augsta riska apstrādē, izvēlēties vispiemērotākās metodes, lai pienācīgi atbalstītu VDAR pienākumu izpildi un neradītu negatīvu ietekmi uz datu subjektu tiesībām.

Turklāt EDAK un EDAU atzinīgi vērtētu papildu precizējumus par to, kāpēc jaunais sliekšnis uzņēmumiem vai organizācijām, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas, būtu piemērots konkrētajam VDAR gadījumam. Attiecībā uz atsaucēm uz MVU, MVKU un organizācijām Priekšlikuma tekstā EDAK un EDAU iesaka likumdevējiem grozītajā VDAR 30. panta 5. punktā atsaukties uz jaunajām ieviestajām MVU un MVKU definīcijām. Turklāt tie iesaka likumdevējiem apsvērumā precizēt, ka

termiņš “organizācija”, uz kuru attiecas ierosinātā atkāpe saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punktu, neietver publiskās iestādes un struktūras.

## **Eiropas Datu aizsardzības kolēģija un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs,**

ņemot vērā 42. panta 2. punktu 2018. gada 23. oktobra Regulā 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK,

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, ko groza ar EEZ apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija lēmumu Nr. 154/2018,

### **IR PIEŅĒMUŠI ŠĀDU KOPĒJU ATZINUMU.**

## **1 VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA**

1. 2025. gada 21. maijā Eiropas Komisija (“Komisija”) nāca klajā ar Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz dažu maziem un vidējiem uzņēmumiem (“MVU”) pieejamu ietekmes mazināšanas pasākumu plašāku piemērošanu, attiecinot tos arī uz maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem (“MVKU”), un attiecībā uz turpmākiem vienkāršošanas pasākumiem groza Regulas (ES) 2016/679 (“VDAR”)<sup>1</sup>, (ES) 2016/1036, (ES) 2016/1037, (ES) 2017/1129, (ES) 2023/1542 un (ES) 2024/573 (“Priekšlikums”). Tajā pašā dienā Komisija oficiāli apspriedās ar EDAK un EDAU saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725<sup>2</sup> 42. panta 2. punktu (“ESDAR”)<sup>3</sup>. EDAK un EDAU atzinums attiecas tikai uz ierosinātajiem VDAR grozījumiem.
2. Priekšlikuma mērķis ir atrast saskaņotu risinājumu situācijai, kad MVKU pāraug MVU līmeni un tiem ir jāsāk pildīt noteikumus, ko piemēro lieliem uzņēmumiem. Priekšlikuma mērķis ir atvieglot MVKU uzņēmējdarbību un mazināt tiem administratīvo slogu, grozot vairākus pašreizējos tiesību aktus, tostarp VDAR, kas paredz īpašus ietekmes mazināšanas noteikumus attiecībā uz MVU, lai paplašinātu šādu noteikumu piemērošanas jomu un iekļautu tajā MVKU<sup>4</sup>.
3. Šajā nolūkā ar Priekšlikumu tiktu ieviestas šādas izmaiņas VDAR:
  - Iekļaut MVU un MVKU definīciju VDAR 4. pantā. Tiek ierosināts noteikt, ka MVU ir uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. pantā<sup>5</sup>. EDAK un EDAU norāda, ka tas atbilst pašreizējā VDAR 13. apsvērumā paredzētajai pieejai. Tiek arī ierosināts noteikt, ka MVKU ir

---

<sup>1</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, ar ko tiek atcelta Direktīva 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), OV L 119, 4.5.2016., 1.–88. lpp.

<sup>2</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK, OV L 295, 21.11.2018., 39.–98. lpp.

<sup>3</sup> 2025. gada 23. maijā Komisija nosūtīja Priekšlikuma labojumu, COM(2025) 502/2.

<sup>4</sup> Priekšlikuma 5. apsvēruma.

<sup>5</sup> Priekšlikuma 1. panta 1. punkts.

uzņēmumi, kā definēts Komisijas 2025. gada 21. maija ieteikuma par mazu vidējas kapitalizācijas uzņēmumu definīciju (C(2025) 3500 final) pielikuma 2. punktā<sup>6</sup>. Komisijas ieteikumā ir noteikts, ka MVKU ir uzņēmumi, kas nav ieteikumā 2003/361/EK definētie MVU, nodarbina mazāk nekā 750 personu un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 150 miljonus EUR vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 129 miljonus EUR;

- Paplašināt atkāpes piemērošanas jomu attiecībā uz pienākumu reģistrēt apstrādes darbības, uz kurām attiecas VDAR 30. panta 5. punkts, lai iekļautu uzņēmumus vai organizācijas, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas. Pašlaik šo atkāpi piemēro uzņēmumiem un organizācijām, kurās ir mazāk nekā 250 darbinieku, ar nosacījumu, ka apstrāde nevarētu radīt risku datu subjektu tiesībām un brīvībām, nav neregulāra un neietver īpašas datu kategorijas (VDAR 9. panta 1. punkts) vai personas datus par sodāmību un pārkāpumiem (VDAR 10. pants). Saskaņā ar Priekšlikumu pašreizējais pienākums reģistrēt apstrādes darbības šādiem uzņēmumiem un organizācijām joprojām būtu obligāts, ja apstrāde “varētu radīt augstu risku datu subjektu tiesībām un brīvībām”<sup>7</sup>;
- Paplašināt VDAR 40. panta 1. punkta un 42. panta 1. punkta piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz MVKU, lai rīcības kodeksu izstrādē un sertifikācijas mehānismu kontekstā tiktu ņemtas vērā arī to konkrētās vajadzības<sup>8</sup>.

4. 2025. gada 6. maijā, pirms Priekšlikuma pieņemšanas, Komisija nosūtīja EDAK un EDAU vēstuli ar lūgumu sniegt atsauksmes par gaidāmo priekšlikuma projektu par reģistrēšanas pienākumu saskaņā ar VDAR vienkāršošanu. Savā kopīgajā atbildē, kas datēta ar 2025. gada 8. maiju<sup>9</sup>, EDAK un EDAU, pamatojoties uz tajā laikā pieejamo informāciju<sup>10</sup> un gaidot konkrētā priekšlikuma pilnīgu analīzi, puda sākotnējo atbalstu šai mērķtiecīgajai vienkāršošanas iniciatīvai, paturot prātā, ka tas neietekmēs pārziņu un apstrādātāju pienākumu ievērot citus VDAR pienākumus. Tomēr EDAK un EDAU lūdza Komisiju sniegt vairāk informācijas, lai labāk novērtētu ietekmi uz organizācijām, uz kurām attiecas šī izmaiņa, lai novērtētu, vai priekšlikums nodrošina samērīgu un taisnīgu līdzsvaru starp personas datu aizsardzību un MVKU interesēm.

## 2 VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

5. EDAK un EDAU atbalsta priekšlikuma vispārējo mērķi samazināt administratīvo slogu MVU un MVKU, kamēr vien šī mērķa īstenošana nemazina personu pamattiesību aizsardzību, jo īpaši pamattiesības uz personas datu aizsardzību<sup>11</sup>. Šajā sakarā EDAK un EDAU atzinīgi vērtē to, ka ierosinātās VDAR izmaiņas,

---

<sup>6</sup> Priekšlikuma 1. panta 1. punkts.

<sup>7</sup> Priekšlikuma 1. panta 2. punkts.

<sup>8</sup> Priekšlikuma 1. panta 3. un 4. punkts.

<sup>9</sup> EDAK un EDAU vēstule par Eiropas Komisijas priekšlikuma projektu par reģistrēšanas saskaņā ar VDAR vienkāršošanu, 2025. gada 8. maijs.

<sup>10</sup> EDAK un EDAU jo īpaši atzīmē, ka, lai gan Komisija savā vēstulē norādīja, ka to organizāciju lieluma sliekšnis, kuras ir tiesīgas izmantot jauno atkāpi attiecībā uz reģistrēšanu, būs 500 darbinieku, Priekšlikumā šis skaits ir palielināts, iekļaujot uzņēmumus un organizācijas ar mazāk nekā 750 darbiniekiem.

<sup>11</sup> Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 8. panta 1. punkts un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 16. panta 1. punkts.

lai vienkāršotu un precizētu pienākumu reģistrēt apstrādes darbības, ir mērķtiecīgas un pēc būtības ierobežotas un neietekmē pamatprincipus un citus pienākumus saskaņā ar VDAR.

6. EDAK un EDAU uzsver pamattiesību nozīmi attiecībā uz personas datu aizsardzību un vajadzību nodrošināt, ka, ņemot vērā Hartas 52. pantu, vienkāršošana ir samērīga, līdzsvarota un balstīta uz nepieciešamību.
7. Šajā sakarā EDAK un EDAU norāda, ka Priekšlikumā nav iekļauts novērtējums par to, kā atkāpes piemērošanas jomas paplašināšana attiecībā uz pienākumu reģistrēt apstrādes darbības ietekmēs pamattiesības un jo īpaši personas tiesības uz personas datu aizsardzību. Pat ja šāds novērtējums var nebūt būtisks attiecībā uz dažiem tiesību aktiem, uz kuriem attiecas *Omnibus* priekšlikums, un neatkarīgi no EDAK un EDAU veiktā novērtējuma, ka pamatprincipi un citi VDAR noteiktie pienākumi netiek skarti, šāds novērtējums attiecībā uz VDAR ierosinātajiem grozījumiem tomēr ir jāveic<sup>12</sup>. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā, ka VDAR aizsargā fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību<sup>13</sup>.
8. EDAK un EDAU atzīmē, ka saskaņā ar EDAK stratēģiju 2024.–2027. gadam<sup>14</sup> EDAK strādā pie pasākumiem, lai atvieglotu MVU atbilstības nodrošināšanu, un ka šīs iniciatīvas ietvaros jau ir izdoti vairāki īpaši praktiski resursi<sup>15</sup>. Uzraudzības iestādes ("UI") ir izstrādājušas arī vairākas iniciatīvas, lai atvieglotu MVU atbilstību VDAR 30. pantam, piemēram, nodrošinot (vienkāršotas) apstrādes darbību reģistrēšanas veidnes, lai palīdzētu MVU dokumentēt savas apstrādes darbības<sup>16</sup>. EDAK un EDAU atzīst EDAK un UI turpinātā darba nozīmi šajā jomā un to lomu, turpinot sniegt norādījumus mazākiem pārziņiem un apstrādātājiem.

### 3 ATKĀPE ATTIECĪBĀ UZ PIENĀKUMU REĢISTRĒT APSTRĀDES DARBĪBAS SASKAŅĀ AR VDAR 30. PANTA 5. PUNKTU (PRIEKŠLIKUMA 1. PANTA 2. PUNKTS)

#### 3.1. Par apstrādes darbībām, kas "varētu radīt augstu risku"

9. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē precizēšanas un vienkāršošanas centienus attiecībā uz nosacījumiem, kad būtu piemērojama atkāpe saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punktu. EDAK un EDAU apzinās, ka VDAR 30. panta 5. punkts tā pašreizējā formā, iespējams, ne vienmēr ir sasniedzis savu mērķi, piemēram,

---

<sup>12</sup> Piemēram, šāds novērtējums būtu bijis svarīgs saistībā ar tā nosacījuma svīturošanu, kas attiecas uz VDAR 9. vai 10. pantā minēto personas datu apstrādi un kas saskaņā ar pašreizējo VDAR 30. panta 5. punkta tekstu rada pienākumu reģistrēt apstrādes darbības uzņēmumiem un organizācijām, kas atbilst 250 darbinieku sliekšnim.

<sup>13</sup> Sk. VDAR 1. panta 2. punktu.

<sup>14</sup> EDAK stratēģija 2024.–2027. gadam, 1. pīlārs, 3. galvenā darbība.

<sup>15</sup> EDAK datu aizsardzības rokasgrāmata mazajiem uzņēmumiem, Praktiski resursi MVU, Pieejami: [https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/practical-resources-for-smes\\_en](https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/practical-resources-for-smes_en). EDAK izstrādā arī savu pamatnostādņu kopsavilkumu.

<sup>16</sup> Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, Datu aizsardzība kā iedzīvotāju tiesību nodrošināšanas un ES digitālās pārkārtošanās pīlārs – Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanas divi gadi, COM(2020) 264 final, 24.6.2020., 2. daļa, 9. lpp.; Otrais ziņojums par Vispārīgās datu aizsardzības regulas piemērošanu, COM(2024) 357 final, 25.7.2024., 5.2. daļa.

tāpēc, ka izņēmums parasti nebūtu piemērojams ļoti maziem uzņēmumiem vai organizācijām ar vienu vai tikai dažiem darbiniekiem, ja apstrāde ir neregulāra.

10. Tajā pašā laikā, kā uzsvērts EDAK un EDAU 2025. gada 8. maija kopīgajā atbildē, Priekšlikumā tiktu saglabāts pienākums reģistrēt apstrādes darbības, ja apstrāde varētu radīt augstu risku datu subjektu tiesībām un brīvībām. Tas atbilst VDAR pamatā esošajai uz risku balstītai pieejai, jo pat ļoti mazi uzņēmumi var veikt apstrādi, kas varētu izraisīt augstu risku<sup>17</sup>.
11. EDAK un EDAU uzsver, ka, lai noteiktu, vai apstrāde “varētu radīt augstu risku”, kas ietekmē to, vai viņi var izmantot atkāpi, pārziņiem joprojām būs jāveic novērtējums attiecībā uz risku, ko rada to apstrāde<sup>18</sup>.
12. EDAK un EDAU ierosina likumdevējiem apsvērumos precizēt, ka apstrādes darbību reģistrācija būtu obligāta tikai attiecībā uz tām apstrādes darbībām, kas “varētu radīt augstu risku”. Tas ļautu izvairīties no tā, ka teksts tiktu nepareizi saprasts tā, ka visu apstrādes darbību reģistrēšana ir obligāta no brīža, kad vismaz viena no šīm apstrādes darbībām varētu radīt augstu risku<sup>19</sup>.
13. Nosacījums “varētu radīt augstu risku datu subjektu tiesībām un brīvībām” saskaņā ar ierosināto VDAR 30. panta 5. punkta grozījumu ir tas pats nosacījums, kas attiecas uz ietekmes novērtējuma veikšanu saskaņā ar VDAR 35. pantu. Praksē abi noteikumi, tos lasot kopā, nozīmētu, ka gadījumos, kad apstrāde var radīt augstu risku, ir jāveic ietekmes novērtējums un jāreģistrē apstrādes darbības.
14. Kā jau minēts EDAK un EDAU 2025. gada 8. maija kopīgajā vēstulē, EDAK ir sniegusi norādījumus par jēdzienu “apstrāde, kas varētu radīt augstu risku”<sup>20</sup>. Turklāt piemērus var atrast valstu sarakstos ar apstrādes veidiem, uz kuriem attiecas vai neattiecas prasība veikt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību<sup>21</sup>. EDAK ir gatava atbalstīt UI, lai nodrošinātu jēdziena “apstrādes darbības, kas varētu (vai nevarētu) radīt augstu risku” konsekvētu piemērošanu, ja nepieciešams.
15. Saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punkta pašreizējo redakciju personas datu apstrāde, uz ko attiecas VDAR 9. vai 10. pants, ir pietiekama, lai radītu pienākumu reģistrēt apstrādes darbības uzņēmumiem un organizācijām ar mazāk nekā 250 darbiniekiem. Saskaņā ar Priekšlikumu šis nosacījums tiek svītrots no VDAR 30. panta 5. punkta teksta. EDAK un EDAU norāda uz šīs vienkāršošanas nozīmi, ņemot vērā īpašo aizsardzību, ko VDAR nodrošina šīm datu kategorijām. Nosacījumu atcelšana attiecībā uz apstrādi, kas ir neregulāra, un personas datu apstrādi, ko reglamentē VDAR 9. panta 1. punkts vai 10. pants, praksē var būt vēl ietekmīgāka nekā sliekšņa paaugstināšana attiecībā uz darbinieku skaitu. Novērtējot apstrādes darbības radīto risku, būs jāņem vērā to personas datu izmantošana, uz kuriem

---

<sup>17</sup> EDAK un EDAU vēstule par Eiropas Komisijas priekšlikuma projektu par reģistrācijas saskaņā ar VDAR vienkāršošanu, 2025. gada 8. maijs, 2. lpp.

<sup>18</sup> 29. panta darba grupa, Pamatnostādnes novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību (NIDA) veikšanai un noskaidrošanai, vai apstrāde “varētu radīt augstu risku” Regulas 2016/679 izpratnē (wp248, rev.1), ko EDAK apstiprināja 2018. gada 25. maijā (turpmāk “NIDA pamatnostādnes”), 12. lpp.

<sup>19</sup> 29. panta darba grupa, Nostājas dokuments par atkāpēm no pienākuma reģistrēt apstrādes darbības atbilstoši VDAR 30. panta 5. punktam, ko EDAK apstiprināja 2018. gada 25. maijā (turpmāk “WP29 Nostājas dokuments par VDAR 30. panta 5. punktu”), 2. lpp. (“šīm organizācijām ir jāreģistrē apstrādes darbības tikai attiecībā uz 30. panta 5. punktā minētajiem apstrādes veidiem”).

<sup>20</sup> Šajā sakarā sk. NIDA pamatnostādnes, 8.–13. lpp.

<sup>21</sup> Pieņemti saskaņā ar VDAR 35. panta 4. punktu un 35. panta 5. punktu. Pieejami EDAK tīmekļa vietnē reģistrā ar UI pieņemtiem lēmumiem par jautājumiem, kas risināti ar konsekvences mehānismu.

attiecas VDAR 9. panta 1. punkts vai 10. pants<sup>22</sup>. EDAK un EDAU atgādina, ka šādu personas datu apstrāde ir viens no faktoriem, kas var izraisīt augsta riska iespējamību<sup>23</sup>.

16. Šajā sakarā Priekšlikuma 10. apsvērumā ir noteikts, ka “īpašu kategoriju personas datu apstrāde saskaņā ar VDAR 9. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kas ir vajadzīga, lai realizētu pārziņa pienākumus un īstenotu pārziņa vai datu subjekta konkrētas tiesības nodarbinātības, sociālā nodrošinājuma un sociālās aizsardzības tiesību jomā, nav pietiekams pamats piemērot pienākumu reģistrēt apstrādes darbības”. EDAK un EDAU piekrīt, ka dažas apstrādes darbības, kas paredzētas saskaņā ar VDAR 9. panta 2. punkta b) apakšpunktu un ko reglamentē Savienības vai dalībvalsts tiesību akti, kuros ir paredzēti efektīvi aizsardzības pasākumi, nevarētu radīt augstu risku. Tajā pašā laikā EDAK un EDAU uzsver, ka daži citi apstrādes veidi, kas paredzēti VDAR 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā, joprojām var radīt augstu risku, piemēram, sistemātiska darbinieku uzraudzība darbavietā, kas saistīta ar īpašu kategoriju datu apstrādi<sup>24</sup>.
17. Ierosinātais apsvērumš nevar atkāpties no prasībām, kas izrietētu no Priekšlikuma normatīvās daļas, saskaņā ar kuru apstrādes darbības būtu vajadzīgs reģistrēt, ja apstrāde varētu radīt augstu risku. Tāpēc EDAK un EDAU ierosina, lai likumdevēji apsvērumā skaidri precizētu, ka apstrāde VDAR 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajos nolūkos principā nevarētu radīt augstu risku datu subjektiem – un tāpēc nav nepieciešams reģistrēt apstrādes darbības, ja vien novērtējums nenorāda, ka apstrāde varētu radīt augstu risku. Tas nodrošinātu, ka, piemērojot atkāpi saskaņā ar VDAR 30. panta 5. punktu, visiem apstrādes veidiem tiktu piemērots viens un tas pats nosacījums un ka tas atbilst nosacījumam, kas piemērojams saskaņā ar VDAR 35. pantu.

### 3.2. Par pienākumu reģistrēt apstrādes darbības saskaņā ar VDAR 30. pantu

18. EDAK un EDAU atgādina, ka, aizstājot iepriekšējas paziņošanas režīmu, kas iepriekš bija piemērojams saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK<sup>25</sup>, ar tādu instrumentu kā apstrādes darbību reģistrēšana, VDAR uzlika pārziņiem<sup>26</sup> un apstrādātājiem<sup>27</sup> pienākumu dokumentēt attiecīgo informāciju par apstrādes darbībām vienā vietā un pēc pieprasījuma darīt to pieejamu kompetentajām iestādēm<sup>28</sup>. Šajā kontekstā apstrādes darbību reģistrs kalpo kā līdzeklis, lai pārziņi un apstrādātāji uzskatāmi pierādītu atbilstību saskaņā ar pārskatatbildības principu<sup>29</sup> un lai kompetentās iestādes varētu uzraudzīt apstrādi<sup>30</sup>. Tomēr, kā EDAK ir vairākkārt norādījusi, papildus tam, ka tas atvieglo ex-post atbilstības

<sup>22</sup> Sk. VDAR 35. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

<sup>23</sup> EDAK un EDAU norāda, ka Priekšlikuma 9. apsvērumā ir atsauce uz VDAR 35. panta 3. punktu, kurā noteikts, ka NIDA jo īpaši ir vajadzīgs, ja plašā mērogā apstrādā īpašu kategoriju datus, kas minēti 9. panta 1. punktā, vai personas datus par sodāmību un pārkāpumiem, kas minēti 10. pantā. Šādā gadījumā apstrāde varētu radīt augstu risku. Sk. arī NIDA pamatnostādnes, 11. lpp.

<sup>24</sup> Neskarot valsts tiesību aktus, kas aizliedz šādu apstrādi. Sk. arī NIDA pamatnostādnes, 11. lpp.

<sup>25</sup> Direktīvas 95/46/EK 18. pants.

<sup>26</sup> VDAR 30. panta 1. punkts.

<sup>27</sup> VDAR 30. panta 2. punkts.

<sup>28</sup> VDAR 30. panta 4. punkts.

<sup>29</sup> Sk. jo īpaši VDAR 5. panta 2. punktu un 24. pantu attiecībā uz pārziņiem un VDAR 28. pantu attiecībā uz apstrādātājiem. Par pārskatatbildības jēdzienu. Sk. arī EDAK pamatnostādnes 7/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, pieņemtas 2021. gada 7. jūlijā, 6.–10. punkts.

<sup>30</sup> Šo mērķi atbalsta VDAR 82. apsvērumš, saskaņā ar kuru: “Lai uzskatāmi parādītu, ka ir ievēroti šīs regulas noteikumi, pārziņim vai apstrādātājam būtu jāglabā ieraksti par apstrādes darbībām, ko viņš veic savas atbildības ietvaros. Katram pārziņim un apstrādātājam vajadzētu būt pienākumam sadarboties ar uzraudzības iestādi un pēc pieprasījuma darīt minētos ierakstus pieejamus, lai tie varētu kalpot minēto apstrādes darbību uzraudzības vajadzībām”.

uzskatāmu pierādīšanu, apstrādes darbību reģistrēšana ir ļoti noderīgs līdzeklis, lai atbalstītu analīzi par jebkuras esošas vai plānotas apstrādes ietekmi<sup>31</sup>.

19. No praktiskā viedokļa šī rīka lietderība ir skaidra vairākos kontekstos, piemēram, cita starpā:

- Reģistrēšana palīdz pārziņiem gūt visaptverošu pārskatu par visām apstrādes darbībām, tādējādi palīdzot pārziņiem cita starpā ievērot VDAR 5. pantā uzskaitītos principus un noteikt likumīgu pamatu saskaņā ar VDAR 6. pantu;
- Reģistrēšana palīdz pārziņiem īstenot datu subjekta tiesības, piemēram, izstrādājot privātuma politiku vai saistībā ar tiesību piekļūt personas datiem īstenošanu saskaņā ar VDAR 15. pantu<sup>32</sup>. Tie arī "[atvieglo] pārziņa vai apstrādātāja veikto apstrādes darbību riska faktisko novērtējumu attiecībā uz fizisku personu tiesībām"<sup>33</sup>;
- Reģistrēšana ir svarīgs informācijas avots pārziņiem, lai novērtētu riskus un izlemtu, vai veikt NIDA saskaņā ar VDAR 35. pantu<sup>34</sup>;
- Ieraksti ir viens no instrumentiem, kas ļauj DAS veikt savus uzdevumus, tostarp uzraudzīt atbilstību, informēt un konsultēt pārzini vai apstrādātāju<sup>35</sup>;
- Apstrādes darbību reģistrēšana ir noderīga, lai noteiktu pārziņa galveno uzņēmējdarbības vietu<sup>36</sup> un līdz ar to vadošo UI, kuras kompetencē ir konkrētas pārrobežu apstrādes darbības<sup>37</sup>;
- Saistībā ar personas datu nosūtīšanu uz trešām valstīm apstrādes darbību reģistrēšana var palīdzēt pārziņiem un apstrādātājiem izvērtēt, vai būtu piemēroti pasākumi, kas papildina nosūtīšanas rīkus<sup>38</sup>;
- Reģistrēšana palīdz pārziņiem un apstrādātājiem kartēt un izprast savas apstrādes darbības, ieviešot jaunas tehnoloģijas, piemēram, MI, palīdzot tiem izmantot inovatīvas un jaunas apstrādes darbības, vienlaikus ievērojot tiesības uz personas datu aizsardzību<sup>39</sup>.
- Pārziņi var lūgt apstrādātājus daļēji dalīties ar reģistrētām apstrādes darbībām, lai pārzinis būtu pilnībā informēts par apstrādes detaļām, kas ir būtiski, lai uzskatāmi pierādītu atbilstību VDAR 28. pantam<sup>40</sup>, un varētu pārbaudīt apstrādātāju sniegtās garantijas<sup>41</sup>;
- Reģistrēšana atvieglo "atbilstošu drošības pasākumu noteikšanu un īstenošanu, lai aizsargātu personas datus"<sup>42</sup>;

<sup>31</sup> WP29 nostājas dokuments par VDAR 30. panta 5. punktu, 2. lpp.

<sup>32</sup> EDAK pamatnostādnes 01/2022 par datu subjektu tiesībām – Piekļuves tiesības, 2.1. versija, pieņemta 2023. gada 28. martā, 20. un 112. punkts.

<sup>33</sup> WP29 nostājas dokuments par VDAR 30. panta 5. punktu, 2. lpp.

<sup>34</sup> NIDA pamatnostādnes, 12. lpp.

<sup>35</sup> 29. panta darba grupa, Pamatnostādnes par datu aizsardzības speciālistiem ("DAS"), ko EDAK apstiprināja 2018. gada 25. maijā (turpmāk "DAS pamatnostādnes"), 4.5. sadaļa.

<sup>36</sup> EDAK atzinums 04/2024 par pārziņa galvenās uzņēmējdarbības vietas jēdzienu Savienībā saskaņā ar VDAR 4. panta 16. punkta a) apakšpunktu, pieņemts 2024. gada 13. februārī, 32. punkts.

<sup>37</sup> Tas arī ļauj Pārzinim pierādīt savu prasību. EDAK pamatnostādnes 8/2022 pārziņa vai apstrādātāja vadošās uzraudzības iestādes noteikšanai, 2.1. versija, pieņemta 2023. gada 28. martā, 37. punkts.

<sup>38</sup> Sk. EDAK ieteikumus 01/2020 pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim, 2.0. versija, pieņemta 2021. gada 18. jūnijā, 9. punkts.

<sup>39</sup> Sk., piemēram, faktu, ka apstrādes darbību reģistrēšana var palīdzēt pārziņiem īstenot dažādus aizsardzības pasākumus, kas aplūkoti Atzinumā 28/2024 par dažiem datu aizsardzības aspektiem saistībā ar personas datu apstrādi MI modeļu kontekstā.

<sup>40</sup> EDAK pamatnostādņu 07/2020 par pārziņa un apstrādātāja jēdzieniem VDAR, 2.1. versija, pieņemta 2021. gada 7. jūlijā, 93. un 143. punkts.

<sup>41</sup> EDAK atzinums 22/2024 par noteiktiem pienākumiem, kas izriet no paļaušanās uz apstrādātāju(-iem) un apakšapstrādātāju(-iem), pieņemts 2024. gada 7. oktobrī, 41. punkts un 38. zemsvītras piezīme.

<sup>42</sup> WP29 nostājas dokuments par VDAR 30. panta 5. punktu, 2. lpp.

- Pārzinis var arī izvēlēties dokumentēt pārkāpumus saskaņā ar VDAR 33. panta 5. punktu kā daļu no apstrādes darbību reģistrēšanas saskaņā ar VDAR 30. pantu.<sup>43</sup>

20. Ierosinātās izmaiņas vairs neparedz apstrādes reģistrēšanu saskaņā ar VDAR 30. pantu uzņēmumiem un organizācijām, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas un neveic apstrādi, kas varētu radīt augstu risku.
21. Šajos gadījumos, uz kuriem attiecas atkāpe, VDAR 30. panta 1. un 2. punkts netiktu piemērots, kas nozīmē, ka šis noteikums nebūtu pārkāpts, un tas nevarētu izraisīt sankciju. Tomēr EDAK un EDAU uzsver, ka pārziņiem un apstrādātājiem, uz kuriem attiecas atkāpe, joprojām būtu piemērojamas visas pārējās VDAR prasības, attiecībā uz kurām, kā paskaidrots iepriekš, reģistrēšana var palīdzēt panākt atbilstību.
22. Pēc tam šie pārziņi un apstrādātāji var izvēlēties piemērotākās metodes, lai nodrošinātu un uzskatāmi pierādītu atbilstību saskaņā ar pārskatatbildības principu, izmantojot lielāku elastību to organizēšanā. EDAK un EDAU vēlas uzsvērt, ka uzņēmumiem un organizācijām ir jānodrošina, ka šāda metode pienācīgi atbalsta atbilstību VDAR un nerada negatīvu ietekmi uz datu subjektu tiesībām.

### 3.3. Par pārskatīto sliekšni un atsauci uz MVU, MVKU un organizācijām Priekšlikuma tekstā

#### 3.3.1. “Nodarbina mazāk nekā 750 darbiniekus”

23. EDAK un EDAU saprot, ka vispārējās MVKU definīcijas mērķis, kur MVKU trīs reizes pārsniedz MVU noteiktos rādītājus, ir sniegt atbalstu tiem uzņēmumiem, kuri saskaras ar līdzīgām problēmām kā MVU<sup>44</sup>. Šajā kontekstā ar Priekšlikumu MVKU jēdziens tiek ieviests vairākos tiesību aktos, tostarp VDAR, kur ietekmes mazināšanas vai atbalsta pasākumi MVU jau bija pieejami.
24. EDAU un EDAK atzinīgi vērtē Priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā sniegto novērtējumu, kas jau tika pieprasīts to kopīgajā atbildē. EDAK un EDAU norāda, ka jaunais sliekšnis – 750 darbinieku – ļaus 38 000 mazo un vidējo uzņēmumu – kā arī 26 miljoniem MVU<sup>45</sup> – potenciāli iekļūt jaunās atkāpes piemērošanas jomā saskaņā ar Priekšlikuma 1. panta 2. punktu<sup>46</sup>. Šis pārskatītais sliekšnis var nozīmēt, ka dažās dalībvalstīs šo sliekšni sasniegs ļoti maz pārziņu un apstrādātāju. Tādējādi pienākums reģistrēt apstrādes darbības, pamatojoties tikai uz to lielumu, joprojām attiektos uz nelielu skaitu pārziņu un apstrādātāju.
25. Ņemot vērā iepriekš minēto, EDAK un EDAU atzinīgi vērtētu papildu precizējumus par to, kāpēc jaunais sliekšnis uzņēmumiem vai organizācijām, kas nodarbina mazāk nekā 750 personas, būtu piemērots

<sup>43</sup> EDAK Pamatnostādnes 9/2022 par personas datu aizsardzības pārkāpumu paziņošanu saskaņā ar VDAR, 2.0. versija, pieņemta 2023. gada 28. martā, 47. zemsvītras piezīme.

<sup>44</sup> Priekšlikuma Paskaidrojuma raksts, 3. lpp.

<sup>45</sup> Priekšlikumam pievienotais Komisijas dienestu darba dokuments, 8. lpp.

<sup>46</sup> Priekšlikumam pievienotais tiesību akta finanšu un digitālais pārskats, 4. lpp.: “Priekšlikums/iniciatīva ir paredzēta aptuveni 38 000 mazo vidējas kapitalizācijas uzņēmumu Eiropas Savienībā, kas definēti kā uzņēmumi ar 250 līdz 749 darbiniekiem (aplēsēs šeit: paļaujoties tikai uz darbinieku skaitu)”. Sk. arī Priekšlikumam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu, 8. lpp.

konkrētajam VDAR gadījumam<sup>47</sup>, un jo īpaši, kāpēc tika lēsts, ka 500 darbinieku sliekšnis, ko Komisija sākotnēji apsvēra, neoficiāli apspriežoties ar EDAK un EDAU, ir pārāk zems.

### 3.3.2. "Uzņēmumi"

26. EDAK un EDAU norāda, ka ierosinātais VDAR 30. panta 5. punkta grozījums neattiecas uz MVU un MVKU jēdzieniem, bet gan uz "uzņēmumu, kas [...] nodarbina mazāk nekā 750 darbinieku"<sup>48</sup>. Tādējādi praksē VDAR 30. panta 5. punkta grozījums attiektos arī uz uzņēmumiem, kas nodarbina mazāk nekā 750 darbinieku, bet kas nav kvalificējami kā MVU vai MVKU, jo to gada apgrozījums vai bilances kopsumma ir lielāka. Šķiet, ka tas ir pretrunā Priekšlikuma 9. apsvērumam, kurā grozījums paredzēts, "lai atkāpi no reģistrēšanas pienākuma piemērotu plašāk, attiecinot to arī uz MVKU un organizācijām, kurās ir mazāk par 750 darbiniekiem".
27. MVU un MVKU jēdzieni ir minēti ierosinātajos VDAR 40. un 42. panta grozījumos attiecībā uz rīcības kodeksiem un sertifikāciju.
28. EDAK un EDAU iesaka likumdevējiem, ja tie uzskata to par lietderīgu, izmantot 750 darbinieku sliekšni (kā aprakstīts 3.3.1. sadaļā), grozītajā VDAR 30. panta 5. punktā atsaukties uz jaunajām ieviestajām MVU un MVKU definīcijām, lai aizstātu jēdzienu "uzņēmums". Tas ļautu labāk sasniegt Priekšlikuma mērķus un nodrošinātu konsekveni ar atsauci uz šo definīciju 40. un 42. pantā attiecībā uz rīcības kodeksiem un sertifikāciju.

### 3.3.3. "Organizācijas"

29. Saskaņā ar pašreizējo VDAR 30. panta 5. punktu EDAU un EDAU saprot, ka apstrādes darbību reģistrēšanas izņēmums saskaņā ar šajā noteikumā izklāstītajiem nosacījumiem attiektos ne tikai uz uzņēmumiem, bet arī uz citām "organizācijām" (piemēram, bezpeļņas un labdarības organizācijām).
30. EDAU un EDAU atzīmē, ka paskaidrojuma rakstā teikts, ka "Šā priekšlikuma mērķis ir attiecināt arī uz MVKU noteikumus, ko jau piemēro MVU saskaņā ar vairākiem tiesību aktiem, kas aptver dažādas politikas jomas. Priekšlikuma mērķis ir veicināt minēto tiesību aktu mērķu sasniegšanu un mazināt ar to saistīto slogu *uzņēmumiem, organizācijām un publiskajām iestādēm* [izcēlums pievienots]"<sup>49</sup>.
31. EDAK un EDAU norāda, ka VDAR 30. panta 5. punkts attiecas gan uz uzņēmumiem, gan uz organizācijām un neattiecas uz "publiskajām iestādēm un struktūrām"<sup>50</sup>.
32. Tā kā Priekšlikuma mērķis ir ne tikai vienkāršošana un precizēšana, bet arī konkurētspēja un produktivitāte, atkāpe nebūtu nepieciešama publiskajām iestādēm un struktūrām un tādējādi neatbilstu Priekšlikuma mērķiem. Turklāt, atbrīvojot publiskās iestādes un struktūras no pienākuma reģistrēt apstrādes darbības, visticamāk, rastos liels skaits publisko iestāžu un struktūru, uz kurām šis pienākums neattiecas. Tas šķiet pretrunā ar īpašo lomu, ko VDAR piešķir publisko iestāžu un struktūru

---

<sup>47</sup> Ņemot vērā, ka tāds pats sliekšnis ir ierosināts arī citiem tiesību aktiem, piemēram, tiesību aktiem par aizsardzību pret importu par dempinga cenām vai subsidētu importu, finanšu instrumentiem vai siltumnīcefekta gāzēm.

<sup>48</sup> Tā kā paskaidrojuma rakstā teikts: "*Vienlaikus būtu jāpaplašina atkāpes piemērošanas joma, lai iekļautu tajā MVKU un organizācijas, kurās ir mazāk nekā 750 darbinieku*" (4. un 8. lpp.).

<sup>49</sup> Priekšlikuma Paskaidrojuma raksts, 6. lpp.

<sup>50</sup> Piemēram, atsauce uz "publiskām iestādēm vai struktūrām" ir VDAR 37. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

pārskatatbildībai, kā tas uzsvērts VDAR 37. pantā noteiktajā pienākumā iecelt datu aizsardzības speciālistu katrā gadījumā<sup>51</sup>.

33. Tāpēc, lai izvairītos no jebkādiem iespējamiem pārpratumiem par to, vai atkāpes piemērošanas jomā attiecas uz publiskām iestādēm un struktūrām, EDAK un EDAU iesaka likumdevējiem apsvērumā precizēt, ka termins “organizācija” neietver publiskas iestādes un struktūras.

#### 4 VDAR 40. PANTA 1. PUNKTA UN 42. PANTA 1. PUNKTA ATTIECINĀŠANA UZ MVKU (PRIEKŠLIKUMA 1. PANTA 3. UN 4. PUNKTS).

34. Ar Priekšlikuma 1. panta 3. un 4. punktu groza VDAR 40. panta 1. punkta un 42. panta 1. punkta piemērošanas jomu, lai iekļautu MVKU. Priekšlikuma 11. apsvērumā ir precizēts, ka šī papildinājuma mērķis ir ņemt vērā MVKU īpašās vajadzības rīcības kodeksu izstrādē un sertifikācijas mehānismu kontekstā. EDAK un EDAU atzinīgi vērtē šo papildinājumu, kas, kā tās norāda, jau atbilst EDAK stratēģijai 2024.–2027. gadam turpināt atbalstīt atbilstības pasākumus, piemēram, sertifikāciju un rīcības kodeksus, tostarp sadarbojoties ar galvenajām ieinteresēto personu grupām<sup>52</sup>.

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja vārdā

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs

(Wojciech Wiewiorowski)

Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vārdā

Priekšsēdētāja

(Anu Talus)

---

<sup>51</sup> Skatīt VDAR 37. panta 1. punkta a) apakšpunktu un DAS pamatnostādnes, 4. lpp.

<sup>52</sup> EDAK stratēģija 2024.–2027. gadam, 2024. gada 18. aprīlis, 1. pīlārs, pieejama: [https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-04/edpb\\_strategy\\_2024-2027\\_en.pdf](https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-04/edpb_strategy_2024-2027_en.pdf).